

**Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi
Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole İlişik Çekince ile Birlikte
Katılmamız Hakkında Karar - 2017/10619 (22.08.2017 t. 30162 R.G.)**

Karar Sayısı : 2017/10619

7/3/2017 tarihli ve 6937 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ekli "Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokol"e ilişik çekince ile birlikte katılmamız; Dışişleri Bakanlığının 9/6/2017 tarihli ve 12487908 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 17/7/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

**EŞYALARIN KARAYOLUNDAN ULUSLARARASI NAKLİYATI İÇİN MUKAVELE
SÖZLEŞMESİ (CMR) ELEKTRONİK TAŞIMA BELGESİ İLE İLGİLİ EK PROTOKOL**

BU PROTOKOLÜN TARAFLARI,

19 Mayıs 1956'da Cenevre'de yapılan, Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesine (CMR'ye) TARAF OLARAK,

Verilerin elektronik olarak kaydedilmesi ve işlenmesi için kullanılan yöntemler yoluyla isteğe bağlı taşıma belgesi düzenlenmesini kolaylaştırmak için Sözleşmeye ekleme yapmayı ARZU EDEREK,

Aşağıda belirtilen hususlarda ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

Tanımlar

Bu Protokolün amaçları bakımından,

"Sözleşme", Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi'ni (CMR'yi);

"Elektronik haberleşme", paylaşılan bilginin bir sonraki başvurularda da kullanılabilir şekilde erişilebilir olmasını sağlayan; elektronik, optik, sayısal veya benzeri yollarla üretilen, gönderilen, alınan veya saklanan bilgiyi;

"Elektronik taşıma belgesi", elektronik haberleşmeyle mantıksal bağı bulunan ek şeklindeki veya elektronik taşıma belgesinin bir parçası olması için onun düzenlendiği anda ya da düzenlenmesini takiben elektronik haberleşmeyle başka şekilde bağlantısı kurulmuş detaylar da dâhil olmak üzere, Sözleşmenin uygulanacağı bir taşıma sözleşmesinin taşıyıcısı, göndericisi ya da sözleşmenin ifasıyla ilgisi olan herhangi bir kişi tarafından elektronik haberleşme yoluyla düzenlenen bir taşıma belgesini;

"Elektronik imza", başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi;

ifade etmektedir.

Madde 2

Elektronik taşıma belgesinin kapsamı ve etkisi

1. Bu Protokol hükümlerine tabi olarak, Sözleşmede belirtilen taşıma belgesi ve bununla

birlikte, Sözleşmenin uygulanacağı bir taşıma sözleşmesinin ifasıyla ilgili herhangi bir talep, açıklama, talimat, rica, çekince veya başka bir bildirim, elektronik haberleşme yoluyla düzenlenebilir.

2. Bu Protokol hükümlerine uygun bir elektronik taşıma belgesi, Sözleşmede belirtilen taşıma belgesine eş değer kabul edilecek ve dolayısıyla, taşıma belgesiyle aynı kanıt değerine sahip olup, aynı etkileri doğuracaktır.

Madde 3

Elektronik taşıma belgesinin doğrulanması

1. Elektronik taşıma belgesi, taşıma sözleşmesi taraflarınca, elektronik taşıma belgesi ile bağlantısını garanti eden güvenilir bir elektronik imza yoluyla doğrulanacaktır. Elektronik imza:

(a) imza sahibi tarafla özgün şekilde bağlantılı ise;

(b) imza sahibinin kimliğini tespit etmeye yeterli ise;

(c) imza sahibinin sadece kendi kontrolü altında sağlanan araçlar kullanılarak oluşturulduysa; ve

(d) veride sonradan yapılan herhangi bir değişikliğin saptanabilmesini sağlayacak şekilde veriyle bağlantılıysa;

aksi kanıtlanmadığı sürece, elektronik imza yönteminin güvenilir olduğu kabul edilir.

2. Elektronik taşıma belgesi, elektronik taşıma belgesinin düzenlendiği ülke kanunlarınca izin verilen başka herhangi bir elektronik doğrulama yöntemiyle de doğrulanabilir.

3. Elektronik taşıma belgesinde yer alan detaylar ayrıca yetkili kılınan herhangi bir tarafın erişimine açık olacaktır.

Madde 4

Elektronik taşıma belgesi oluşturmanın şartları

1. Elektronik taşıma belgesi, Sözleşmede belirtilen taşıma belgesi ile aynı detayları içerecektir.

2. Elektronik taşıma belgesinin düzenlenmesi için kullanılan yöntem, taşıma belgesi içinde yer alan detayların bütünlüğünü, son haliyle ortaya konulduğu andan itibaren garanti altına alacaktır. Saklama, teşhir ve haberleşmenin olağan akışından kaynaklanan eklemeler ve değişiklikler dışında, detaylar eksiksiz ve değiştirilmemiş halde kaldığında, bütünlük söz konusu olur.

3. Sözleşmenin izin verdiği durumlarda, elektronik taşıma belgesinde yer alan detaylar değiştirilebilir ya da bunlara eklemeler yapılabilir.

Elektronik taşıma belgesine ekleme yapmak ya da onu değiştirmek için kullanılan yöntem, elektronik taşıma belgesindeki bu değişikliklerin ve eklemelerin fark edilmesini sağlamalı ve orada yer alan detayların orijinalliğini korumalıdır.

Madde 5

Elektronik taşıma belgesinin uygulanması

1. Taşıma sözleşmesinin ifasıyla ilgisi olan taraflar, Sözleşmede ve bu Protokolde yer alan koşulları yerine getirmek amacıyla, özellikle aşağıda belirtilen yöntemler ve bunların uygulamaları üzerinde anlaşacaklardır;

(a) Elektronik taşıma belgesinin düzenlenmesi ve yetkili tarafa teslimi konusundaki yöntem;

(b) Elektronik taşıma belgesinin bütünlüğünün muhafaza edildiğine dair bir güvence;

(c) Elektronik taşıma belgesinden dolayı birtakım haklara sahip olan tarafın hak sahipliğini gösterme biçimi;

(d) Malın gönderildiği kişiye teslimatın yapıldığına dair teyit şekli;

(e) Elektronik taşıma belgesinde değişiklik yapma ya da bu belgeye ekleme yapma yöntemleri, ve

(f) Elektronik taşıma belgesinin, farklı yollarla düzenlenen bir taşıma belgesi ile olası değişikliğinin yöntemi.

2. 1. paragrafta yer alan yöntemler, elektronik taşıma belgesinde yer almalı ve kolaylıkla doğrulanabilir olmalıdır.

Madde 6

Elektronik taşıma belgesine eklenen belgeler

1. Taşıyıcı, göndericinin talebi üzerine, göndericiye, malların makbuzunu ve sevkıyatı belirleyebilmek ve bu Protokolde belirtilen elektronik taşıma belgesine ulaşabilmek için gerekli tüm bilgileri teslim eder.

2. Sözleşmenin 6. maddesinin 2. paragrafının (g) bendinde ve 11. maddesinde belirtilen belgeler eğer elektronik haberleşme şeklinde mevcutsa ve eğer taraflar, bu belgeler ile bu Protokolde belirtilen şekilde bütünlüğü güvence altına alan elektronik taşıma belgesi arasında kurulacak bir bağlantıya imkân tanıyan yöntemler konusunda anlaşılırsa, bu belgeler, taşıyıcı tarafından göndericiye elektronik haberleşme şeklinde sağlanabilir.

SON HÜKÜMLER

Madde 7

İmza, Onaylama, Katılım

1. Bu Protokol, Sözleşmeye imza atan veya Taraf olan ve Avrupa Ekonomik Komisyonu üyesi olan veya Komisyonun yönergelerinin 8. paragrafı uyarınca Komisyona danışman sıfatıyla kabul edilen Devletlerin imzasına açık olacaktır.

2. Bu Protokol, Cenevre'de 27 ile 30 Mayıs 2008 (bu tarih de dâhil olmak üzere) tarihleri arasında ve bu tarihten sonra, New York'taki Birleşmiş Milletler Genel Merkezi'nde 30 Haziran 2009 (bu tarih de dâhil olmak üzere) tarihine kadar imzaya açık olacaktır.

3. Bu Protokol, imza sahibi Devletlerin onayına tabi olacak ve bu maddenin 1. paragrafında belirtildiği şekilde, Sözleşmeye Taraf olup imza sahibi olmayan Devletlerin katılımına açık olacaktır.

4. Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun yönergelerinin 11. maddesine uygun olarak

Komisyonun belirli etkinliklerine katılabilen ve Sözlşmeye katılmış olan Devletler, ayrıca bu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra da Protokole katılma yoluyla Taraf olabilirler.

5. Onaylama ya da katılma, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilecek bir belge ile sonuç doğuracaktır.

6. Bu Protokolde aşğıdaki 13. madde hükümlerine uygun olarak gerçekleşmiş bir değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra tevdi edilen herhangi bir onaylama ya da katılma belgesine, değişiklikle uyarlanmış olan Protokolün uygulanacağı kabul edilir.

Madde 8

Yürürlüğe girme

1. Bu Protokol, Protokolün 7. maddesinin 3. paragrafında belirtilen devletlerden beş tanesinin onaylama ya da katılma belgelerini tevdi etmesinden sonra doksanıncı günde yürürlüğe girer.

2. Beş Devletin onaylama ya da katılma belgelerini tevdi etmelerinden sonra Protokolü onaylayan ya da Protokole katılan herhangi bir Devlet için, bu Protokol, söz konusu Devletin onaylama ya da katılma belgesini tevdi etmesinden sonra doksanıncı günde yürürlüğe girer.

Madde 9

Fesih

1. Herhangi bir Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğini bilgilendirerek bu Protokolü feshedebilir.

2. Fesih, bildirim Genel Sekreterliğe iletilmesinin ardından 12 ay sonra geçerlidir.

3. Sözlşmeye taraf olmaktan vazgeçen herhangi bir Devlet, aynı tarihte bu Protokole taraf olmaktan da vazgeçmiştir.

Madde 10

Sona Erme

Bu Protokol yürürlüğe girdikten sonra, Tarafların sayısı fesihler sonucunda beşten aza inerse, bu Protokol, söz konusu fesihlerden sonuncusunun geçerlilik kazandığı tarihte yürürlükten kalkar. Protokol, ayrıca Sözlşmenin yürürlükten kalktığı tarihte de yürürlükten kalkar.

Madde 11

Uyuşmazlık

Bu Protokolün yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olarak Tarafların kendi aralarında müzakere yoluyla veya başka şekillerde çözümleyemedikleri iki ya da daha fazla Taraf arasındaki herhangi bir uyuşmazlık, ilgili Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, çözüm için Uluslararası Adalet Divanına sevk edilir.

Madde 12

Çekinceler

1. Bu Protokolün imzalanması, onaylanması ya da Protokole katılım esnasında, herhangi bir Devlet, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine yapılacak bir bildirimle, bu Protokolün 11. maddesi ile kendilerini bağlı addetmediklerini beyan edebilir. Diğer Taraflar, çekince koymuş bir Tarafı ilgili olarak bu Protokolün 11. maddesiyle bağlı olmayacaklardır.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen beyan, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine yapılacak bir bildirimle her zaman geri alınabilir.

3. Bu Protokol için başka bir çekinceye izin verilmez.

Madde 13

Değişiklikler

1. Bu Protokol yürürlüğe girdikten sonra, Protokolde bu maddede belirlenmiş usule göre değişiklik yapılabilir.

2. Bu Protokol Taraflarından birinin sunduğu Protokolde yapılacak herhangi bir değişiklik önerisi, değerlendirme ve karar için Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu (BM-AEK) Karayolu Taşımacılığı Çalışma Grubu'na sunulur.

3. Bu Protokolün Tarafları oy birliğine varmak için mümkün olan tüm çabayı gösterirler. Bu çabalara rağmen, önerilen değişiklik konusunda oybirliğine varılmazsa, son çare olarak, hazır bulunan ve oy kullanan Tarafların en az üçte ikisinin kabulü aranacaktır. Oy birliği ya da üçte iki çoğunlukla kabul edilen bir değişiklik önerisi, imza sahibi Devletlerin yanı sıra bu Protokolün tüm Taraflarının kabulüne sunulması için Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu sekreteryası tarafından Genel Sekreterliğe iletilir.

4. Önerilen değişikliğin Genel Sekreterlik tarafından tebliğ edilmesini izleyen dokuz ay içerisinde, herhangi bir Taraf, önerilen değişikliğe itirazı olduğu konusunda Genel Sekreterliği bilgilendirebilir.

5. Bu Protokol Taraflarından herhangi biri itiraz öne sürmezse, bir önceki paragrafta Öngörülen dokuz aylık sürenin sonunda, önerilen değişiklik kabul edilmiş sayılacaktır. Eğer bir itiraz ileri sürülürse, önerilen değişiklik geçersiz olur.

6. Değişiklik önerisinin bildirildiği an ile bu maddenin 4. paragrafından öngörülen dokuz aylık sürenin sona erdiği an arasında, bir ülke bu Protokole Taraf olacak olursa, Avrupa Ekonomik Komisyonu Karayolu Taşımacılığı Çalışma Grubu sekreteryası, yeni Taraf Devleti değişiklik önerisi ile ilgili olarak en kısa zamanda bilgilendirir. Yeni Taraf Devlet önerilen değişikliğe dair itirazı olduğunu Genel Sekreterliğe bu dokuz aylık sürenin tamamlanmasından önce bildirebilir.

7. Genel Sekreterlik, tüm Taraflara en kısa zamanda, yukarıda 5. paragrafta göre kabul edilen herhangi bir değişikliğin yanı sıra bu maddenin 4. ve 6. paragraflarına uygun şekilde yapılan itirazları bildirir.

8. Kabul edilmiş sayılan herhangi bir değişiklik, Genel Sekreterliğin bu kabulü Taraflara bildirdiği günden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 14

Diplomatik Konferansın Düzenlenmesi

1. Bu Protokol yürürlüğe girdikten sonra, herhangi bir Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine yapacağı bir bildirimle, bu Protokolün gözden geçirilmesi için bir konferans düzenlenmesini isteyebilir. Genel Sekreterlik, talebi Tarafların hepsine bildirecek ve Genel

Sekreterliğin bildirim tarihini takip eden dört ay içerisinde Protokol Tarafları (tüm Tarafların dörtte birinden az olmamak üzere), talebe ilişkin muvafakatlerini Genel Sekreterliğe bildirirlerse, gözden geçirme konferansı Genel Sekreterlik tarafından düzenlenecektir.

2. Önceki paragrafa uygun olarak bir konferans düzenlenecek olursa, Genel Sekreterlik Tarafların hepsini bilgilendirir ve Konferansta göz önünde bulundurmasını istedikleri önerileri varsa, bunları üç aylık bir süre içinde sunmaları için davet eder. Genel Sekreterlik, bu önerilerin bulunduğu metinlerle birlikte Konferansın geçici gündemini, Konferansın toplanacağı tarihten en az üç ay önce Tarafların hepsine dağıtır.

3. Genel Sekreterlik, bu maddeye uygun şekilde düzenlenen herhangi bir Konferansa, bu Protokolün 7. maddesinin 1., 3. ve 4. paragraflarında belirtilen Devletlerin hepsini davet eder.

Madde 15

Devletlere Bildirim

13. ve 14. maddede belirtilen bildirimlere ek olarak, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği, yukarıdaki 7. maddenin 1. paragrafında belirtilen Devletleri ve 7. maddenin 3. ve

4. paragraflarına uygun olarak bu Protokole Taraf olmuş Devletleri aşağıdaki hususlarda bilgilendirir:

- (a) 7. madde kapsamındaki onaylar ve katılımlar;
- (b) Bu Protokolün 8. madde uyarınca yürürlüğe giriş tarihi;
- (c) 9. madde kapsamındaki fesihler;
- (d) Bu Protokolün 10. madde uyarınca sona ermesi;
- (e) 12. maddenin 1. ve 2. paragrafları uyarınca yapılan bildirimler ve beyanlar.

Madde 16

Depozitör

Bu Protokolün orijinal metni, Protokolün onaylanmış gerçek kopyalarını Protokolün 7. maddesinin 1., 3., ve 4. paragraflarında belirtilen tüm Devletlere gönderecek olan, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.

Bu Protokol, 20 Şubat 2008 tarihinde Cenevre’de, her iki metin de birbiriyle eşit derecede geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca dillerinde, tek nüsha olarak HAZIRLANMIŞTIR.

Bu Protokol, YUKARIDAKİ HUSUSLAR DOĞRULTUSUNDA, usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş imza sahipleri tarafından imzalanmıştır.

Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) Elektronik Taşıma Belgesi İle İlgili Ek Protokole İlişkin İhtirazi Kayıt

“Türkiye Cumhuriyeti, işbu Protokol’ün tefsir ve uygulanması ile ilgili olarak çıkacak ihtilafların Uluslararası Adalet Divanı’na havale olunmasını öngören Protokol’ün 11 inci maddesi ile kendini bağlı addetmemektedir.”